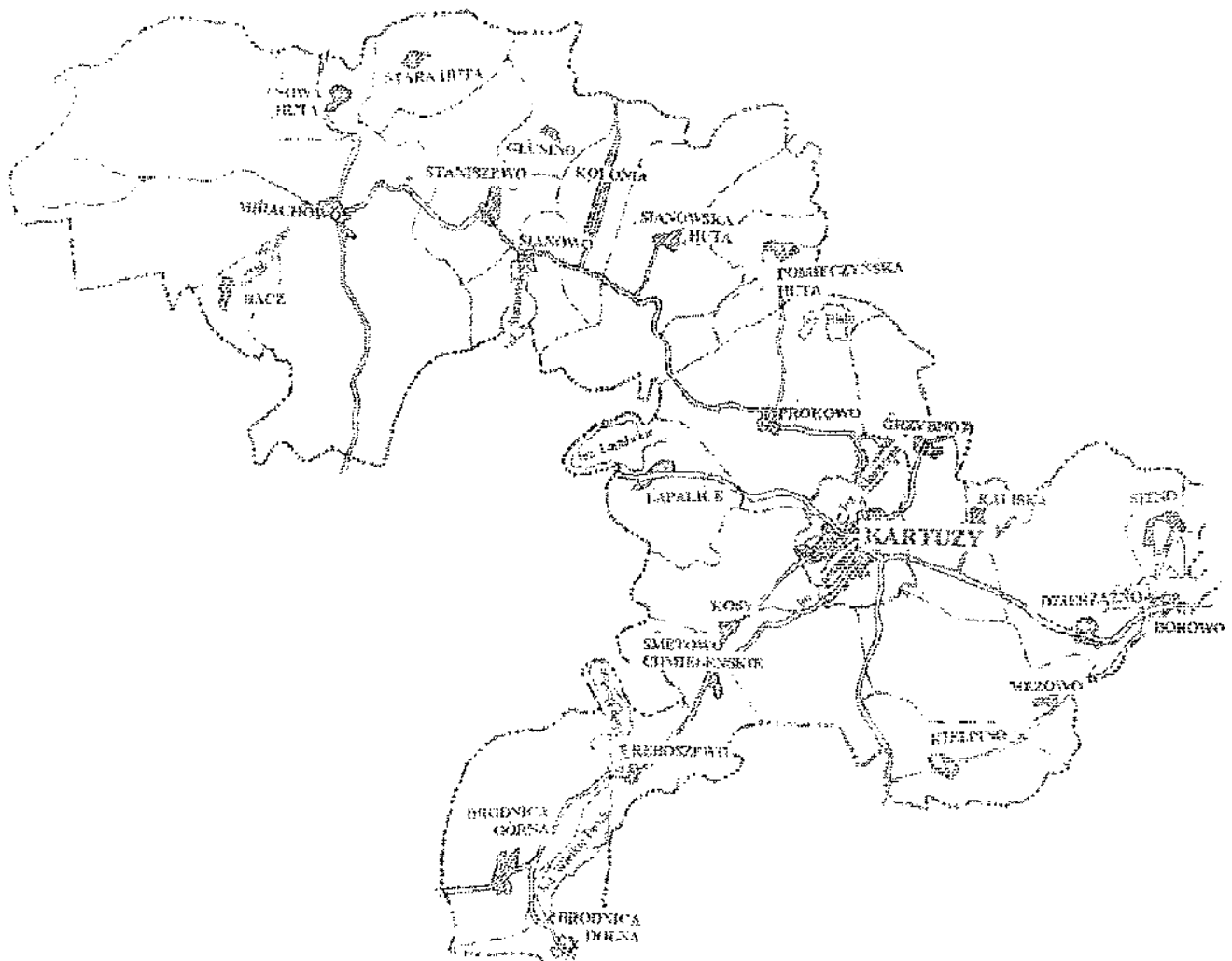

Załącznik do Uchwały Nr IV/ 83 /2011
Rady Miejskiej w Kartuzach
z dnia 23 lutego 2011 r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KOSY NA LATA 2011-2018

Spis treści

1. Wstęp	3
2. Charakterystyka miejscowości Kosy	5
2.1. Położenie miejscowości, przynależność administracyjna, powierzchnia , liczba ludności	5
2.2. Historia miejscowości ze szczególnym uwzględnieniem wydarzeń mających wpływ na powstanie układu przestrzennego	5
2.3. Określenie przestrzennej struktury miejscowości	5
3. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości	6
3.1. Zasoby przyrodnicze	6
3.2. Dziedzictwo kulturowe, obiekty i tereny	6
3.3. Infrastruktura społeczna, infrastruktura techniczna, gospodarka i rolnictwo	7
3.4. Kapitał społeczny i ludzki	8
4. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości Kosy	8
5. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie 2011-2018 (w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości)	9
6. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców ,sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych , ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne	11

1. WSTĘP

Podstawą rozwoju sołectwa Kosy jest dokument pn. „Plan Odnowy Miejscowości Kosy na lata 2011-2018”, który obejmuje swoim zasięgiem obszar tej miejscowości. Niniejsze opracowanie zawiera charakterystykę miejscowości, inwentaryzację zasobów służącą ujęciu stanu rzeczywistego, analizę SWOT czyli mocne i słabe strony miejscowości, planowane kierunki rozwoju, przedsięwzięcia wraz szacunkowym kosztorysem i harmonogramem działań oraz opis i charakterystykę obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców.

Plan Odnowy Miejscowości ma pobudzić mieszkańców do działania na rzecz sołectwa Kosy. Plan określa najważniejsze działania, które sami zainteresowani uznali za istotne dla swojej miejscowości. Działania, które pomogą im rozwiązać problemy, pokonać bariery i osiągnąć stawiane sobie przez nich cele. Proponowane przedsięwzięcia mieszkańcy uznali za realne, możliwe do zrealizowania, przy założeniu także ich własnej aktywności oraz przy zaangażowaniu władz samorządowych Gminy Kartuszy. Plan Odnowy Miejscowości pozwoli także na uświadomienie sobie przez mieszkańców ich roli w tworzeniu pomysłów na własny rozwój i poprawę warunków życia. Rozwój i odnowa obszarów wiejskich stanowi kluczowe wyzwanie dla Polski w okresie integracji z Unią Europejską. Zasadniczym celem jest wzmocnienie działań służących zmniejszaniu dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do terenów miejskich.

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 - 2013” działanie „Odnowa i rozwój wsi” oraz „Leader”. Celem działania „Odnowa i rozwój wsi” jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Działanie umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej.

Działanie „Leader” jest podejściem wielosektorowym, przekrojowym i partnerskim, realizowanym lokalnie na określonym obszarze, umożliwiającym osiągnięcie celów osi

trzeciej. Zapewni sprawną i efektywną pracę lokalnych grup działania wybranych w ramach realizacji osi 4 PROW 2017-2013 oraz doskonalenie zawodowe osób uczestniczących w realizacji lokalnych strategii rozwoju. Działanie przyczyni się także do budowania kapitału społecznego na wsi, a poprzez to do pobudzenia zaangażowania społeczności lokalnej w rozwój obszaru oraz lepszego wykorzystania potencjału obszarów wiejskich. Uwarunkowania Planu Odnowy Miejscowości polegają na tym, że ma on zdecentralizowany, lokalny charakter, obejmuje ograniczony teren jednej miejscowości i przygotowany jest (przy udziale przedstawicieli gminy) z inicjatywy i przez mieszkańców miejscowości. Specyfika planu polega na tym, że jest on ukierunkowany na zagadnienia cywilizacyjno - kulturowe, koncentruje się na prostych, lokalnych przedsięwzięciach, które prowadzić mają do poprawy standardu i jakości życia mieszkańców. Ma mniej pro-gospodarczy, a bardziej pro-społeczny i pro-kulturowy charakter. I dzięki temu może stanowić doskonałe uzupełnienie strategii rozwoju całej gminy, która zazwyczaj koncentruje się na zagadnieniach infrastrukturalnych i gospodarczych.

Celem planu jest podtrzymanie lub odtworzenie atrakcyjności wsi jako miejsca zamieszkania i zaplanowanie oraz przeprowadzenie tego w sposób dostępny, oczekiwany i popierany oraz wykonalny dla lokalnej społeczności. Jest to szczególnie ważne w dzisiejszej sytuacji, gdy miasta oferują konkurencyjną alternatywę zamieszkania, a rolnictwo traci swą atrakcyjność jako źródło utrzymania, co prowadzi m.in. do migracji młodych ludzi, szczególnie tych lepiej wykształconych ze wsi do miasta. Idea odnowy wsi wyrasta z przekonania, że odnowiona, doinwestowana i ożywiona kulturowo wieś odzyska swoją atrakcyjność jako miejsce zamieszkania, zapewni swoim mieszkańcom godziwy standard i jakość życia oraz zdoła zatrzymać młodzież na miejscu. Nie jako „mini-miasto”, wysoko zurbanizowana i konkurująca z ośrodkami miejskimi bogactwem oferty, ale właśnie jako „nowa wieś”, nowoczesna, lecz ceniąca i zachowująca swój wiejski charakter i kulturową specyfikę. Plan Odnowy ma więc charakter „planu małych kroków”, ale w kierunku wielkich celów. Małych kroków, które podejmowane przez mieszkańców przy finansowym i organizacyjnym wsparciu gminy doprowadzić mają do trwałej poprawy miejscowych warunków życia.

2. Charakterystyka miejscowości Kosy

2.1. Położenie miejscowości, przynależność administracyjna, powierzchnia, liczba ludności

POŁOŻENIE - w południowej części gminy Kartuzy; przy drogach wojewódzkich Kartuzy-Bytów, Kartuzy- Sierakowice

SĄSIEDZTWO- sąsiaduje z sołectwami: Łapalice, Prokowo, Smętowo, gm.Chmielno, oraz miastem Kartuzy

POWIERZCHNIA- 1492 ha

LICZBA MIESZKAŃCÓW (stan na dzień 09.09.2010r):
123 osoby (w tym: Kosy 118, Smętowo Leśne 5)

2.2. Historia miejscowości ze szczególnym uwzględnieniem wydarzeń mających wpływ na powstanie układu przestrzennego

Wieś pod Kartuzami, w parafii Wniebowzięcia NMP ,notowana po raz pierwszy przez opata kartuzów J. Schwengla w 1749 jako *Kossy* lub *Kosy* bądź *Koss* (wtedy należała do pr. Chmielno), następnie zapisy po stronie polskiej są *Kosy*, po stronie niemieckiej *Kossi* ; Kaszubi mawiali i mówią *Kose* lub *Kosë*. Roku 1773 kwalifikowane były jako pustkowie należące do Zawór. Jest to nazwa rodzinna od nazwiska *Kos* , pisanego przez Niemców *Koss* i tłumaczonego często na *Amsel*, jako że ptak *kos* to po niemiecku *Amsel*. Kos był przydomkiem szlacheckim udokumentowanym od roku 1570 u *Borskich z Borcza*, *Niepczołowskich z Niepczołowic*, *Zakrzewskich z Zakrzewa* (wsie w pow. Wejherowskim), *Siemierowskich z Siemirowic*, w pow. Lęborskim oraz rodzina *kociewskich Niewieścińskich z Niewieścina* w Swieckiem. To określenie rodziny Kosy przeszło na założoną przez nich miejscowość.

(źródło: E.Breza „Nazwy Miejscowości Gminy Kartuzy”)

2.3. Określenie przestrzennej struktury miejscowości

Kosy to wieś położona wśród bukowych lasów na wysokości 230 m n.p.m. Wieś o nieregularnym układzie zbliżonym do ulicowo-placowego z zagrodami wyznaczonymi wzdłuż dróg. Wieś o cennych i bardzo dobrze zachowanych wartościach krajobrazowych.

3. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

3.1. Zasoby przyrodnicze

1. Kaszubski Park Krajobrazowy – wieś położona na terenie KPK i otuliny
  - Rozporządzenie nr 54/06 Wojewody Pomorskiego z 15.05.2006r w sprawie Kaszubskiego Parku Krajobrazowego
  - Rozporządzenie nr 49/06 Wojewody pomorskiego z dnia 06.03.2006r w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych
2. Korytarz ekologiczny rzeki Raduni
3. Obszary cenne przyrodniczo
4. Rezerwat Przyrody: Zamkowa Góra:
5. Użytek ekologiczny: część działki nr ew. 131 (torfowisko wysokie)

3.2. Dziedzictwo kulturowe, obiekty i tereny

Kosy położone są z dala od głównych ciągów komunikacyjnych. Obserwuje się rosnące zainteresowanie gruntami pod zabudowę mieszkaniową. Potencjał kulturowo-historyczny zabudowy traktowany jest jako element do zachowania, kultywacji i atrakcja turystyczna. Niewątpliwie wieś posiada obszary cenne przyrodniczo. Mimo rosnącego zainteresowania gruntami pod zabudowę w sołectwie zmniejsza się ilość mieszkańców, za to rośnie liczba odwiedzających to miejsce turystów.

3.3. Infrastruktura społeczna, infrastruktura techniczna, gospodarka i rolnictwo

INFRASTRUKTURA

KOMUNIKACJA:

1. drogi prywatne -zarządca prywatny

2. drogi gminne -zarządca UG Kartuzy:

-G155560G -Kartuzy ul.Chmieleńska – Smętowo W228

-G155561G -W228 -Dąbrowa -kier. Ramleje

3. drogi wojewódzkie -zarządca Zarząd Dróg Wojewódzkich:

-W228

WODA:

- wodociąg grupowy w części wsi – KPWiK Kartuzy (wł.Gminy)

-studnie indywidualne (właściciele posesji)

SIEĆ:

-energetyczna

-telefoniczna

ŚCIEKI:

- brak wiejskiej sieci kanalizacji sanitarnej

- zbiorniki na działkach i wywóz do oczyszczalni ścieków w Kartuzach

- przydomowe oczyszczalnie ścieków

ODPADY STAŁE:

- indywidualne umowy na wywóz odpadów z posesji na wysypisko, Gminie przysługuje prawo kontroli aktualności tych umów i ich pokrywania kosztów wywozu.

INNE:

- Zamkowa Góra jako rezerwat przyrody

- część działki nr ewi. 131 jako użytek ekologiczny (torfowisko wysokie)

GOSPODARKA

- handel detaliczny

- gospodarstwo ekologiczne

KULTURA, OŚWIATA, SPORT

- obiekty w gminnej ewidencji zabytków: 4 budynki gospodarcze, 3 budynki mieszkalne

3.4. Kapitał społeczny i ludzki

Na terenie sołectwa nie działa żadna organizacja pozarządowa. Dużą szansą na rozwój sołectwa jest stworzenie lokalnego stowarzyszenia, której celem byłaby działalność na rzecz rozwoju wsi i społeczności lokalnej oraz działalność kulturalna, w tym na rzecz zachowania i rozwoju lokalnej tożsamości, tradycji, obyczajów i dóbr kultury, zwłaszcza, że wieś posiada znakomite zaplecze w tym kierunku.

4. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości Kosy

Przeprowadzenie tzw. analizy SWOT jest jednym z czynników umożliwiających podjęcie prawidłowej decyzji na podstawie posiadanych informacji. Umożliwia usystematyzowanie danych dotyczących projektu i podpowiada kierunki rozwiązań. Przeprowadzenie jej jest niezbędne do prawidłowej oceny sytuacji. Na podstawie analizy zasobów, opracowano korzystne i niekorzystne cechy wewnętrzne sołectwa, jak i potencjalne szanse i zagrożenia występujące w otoczeniu, które mogą mieć wpływ na przyszłość sołectwa i mieszkańców.

<p>MOCNE STRONY:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ walory krajobrazowe ➤ czyste środowisko naturalne ➤ korzystne położenie ➤ mała liczba mieszkańców ➤ walory turystyczne <p>realizacja inwestycji w ramach KPROW-U (przydomowe oczyszczalnie ścieków, tablice turystyczne)</p>	<p>SŁABE STRONY:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ brak świetlicy, miejsca spotkań ➤ zły stan dróg ➤ zły system odbioru odpadów ➤ brak funduszy na rozwój ➤ zanikanie terenów rolniczych ➤ brak dostępu do Internetu ➤ słaba promocja sołectwa
<p>SZANSE:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ możliwość uzyskania środków finansowych (dopłaty bezpośrednie, PROW, RPO WP), ➤ współpraca z gminą przy realizacji strategii rozwojowej, ➤ popyt w Polsce i Europie na usługi turystyczne, oparte o zasoby przyrodnicze oraz walory kulturowe, ➤ moda na mieszkanie za „miastem”, ➤ promocja wsi przez mieszkańców 	<p>ZAGROŻENIA :</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ niewystarczające fundusze na rozwój infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, a także na właściwe zagospodarowanie terenów ważnych dla wizerunku miejscowości i funkcjonowania jej społeczności ➤ brak stabilności w polityce wspierania rozwoju obszarów wiejskich i gospodarki rolnej, ➤ zła sytuacja na lokalnym rynku pracy - trudności ekonomiczne większości rodzin ➤ niskotowarowe gospodarstwa rolne

5. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie 2011-2018 (w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości)

Opracowany na lata 2011-2018 Plan zakłada realizację kilku zadań i przedsięwzięć o charakterze inwestycyjnym, ale i nie tylko. Podejmowanie tych zadań do realizacji będzie wymagało po pierwsze przeprowadzenie dokładnej analizy społeczno-ekonomicznej, zabezpieczenia środków finansowych na realizację, przygotowanie i opracowanie dokumentacji formalno prawnej oraz opisów technicznych podjętych do realizacji inwestycji. Przedstawiane do realizacji przedsięwzięcia będą wymagały określenia podstawowych parametrów i wskaźników, podania wartości kosztorysowych i terminów ich realizacji oraz będą podlegać zatwierdzeniu uchwałą zebrania wiejskiego. Dokumenty te po zatwierdzeniu będą stanowić kolejne załączniki do niniejszego Planu Odnowy Miejscowości Kosy.

Realizacja tych wszystkich zadań przyczyni się do rozwoju miejscowości w dziedzinie społeczno – kulturalnej, być może przyciągnie nawet nowych mieszkańców. Rozbudowa infrastruktury technicznej ma za zadanie rozwój lokalnej gospodarki poprzez przyciągnięcie inwestorów oraz zaspokojenie potrzeb mieszkańców. Źródłami finansowania planowanych zadań inwestycyjnych zapisanych w Planie Odnowy Miejscowości Kosy będą:

- środki w ramach programów operacyjnych przewidzianych do realizacji na lata 2007-2013 (PROW, RPO WP)
- środki własne Gminy
- inne zewnętrzne źródła finansowania

1. Powstanie świetlicy -klubu na cele spędzania wolnego czasu

Zadanie to ma na celu w głównej mierze poprawę warunków życia mieszkańców. Obecna sytuacja stwarza potrzebę budowy świetlicy, a tym samym uruchomienia działalności społeczno-kulturalnej oraz informacyjnej w sołectwie. Na dzień dzisiejszy nie ma miejsca do spotkań, dzięki któremu mieszkańcy zostali by zachęcani do włączania się w tworzenie nowych pomysłów na rzecz małej społeczności lokalnej.

2. Utwardzenie dróg wewnątrz sołectwa

Głównym celem społeczno-gospodarczym, który zostanie zrealizowany po zakończeniu projektu będzie wzrost długości dróg gminnych utwardzonych na terenie gminy Kartuzy. Realizacja wpłynie na uporządkowanie obszaru przestrzeni publicznej, wzrost bezpieczeństwa i komfortu zmotoryzowanych oraz poprawę płynności ruchu. Ponadto zostanie skrócony czas przejazdu mieszkańców, a także służb ratowniczych.

Nazwa zadania	<u>1. Powstanie świetlicy -klubu na cele spędzania wolnego czasu</u>							
Cel	<ul style="list-style-type: none"> x wspieranie rozwoju obszarów wiejskich poprzez zagospodarowanie lokalnej infrastruktury x wyrównanie dysproporcji w zakresie dostępu i wykorzystania internetu między miastami, a obszarami wiejskimi. 							
Przeznaczenie	x mieszkańcy miejscowości oraz turyści odwiedzający miejscowość							
Harmonogram realizacji	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kwota końcowa	200 tys zł							
Źródła finansowania	Gmina Kartuzy, inne							

Nazwa zadania	2. Utwardzenie dróg wewnątrz sołectwa							
Cel	x poprawa dostępności komunikacyjnej x poprawa bezpieczeństwa zmotoryzowanych							
Przeznaczenie	x mieszkańcy miejscowości oraz turyści odwiedzający miejscowość							
Harmonogram realizacji	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kwota końcowa	100 tyś. zł							
Źródła finansowania	Gmina Kartuzy, PROW, inne							

6. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne

W miejscowości Kosy nie ma obszaru o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne. Dlatego tak ważnym jest zadanie polegające na powstaniu świetlicy -klubu, jako miejsca spędzania wolnego czasu i za sprawą takich spotkań mieszkańcy zachęceni do wspólnego spędzania czasu, chętnie powinni włączyć się w tworzenie nowych pomysłów na spędzanie wolnego czasu. Miejsce to jest niezwykle ważne dla miejscowości Kosy, ponieważ ułatwi nawiązywanie kontaktów społecznych i więzi między mieszkańcami.